

De suikerbiet en haar teelttechniek

PVBC - PROGRAMMA VOORLICHTING BIET CICHOREI, IN HET KADER VAN DE PRAKTIJKCENTRA

Rubriek opgesteld en medegegeerd onder de verantwoordelijkheid van het KBIVB, J.-P. Vandergeten Directeur KBIVB, met de financiële steun van de Vlaamse overheid.

TECHNISCHE DAGEN KBIVB (PVBC) IN JANUARI 2018

Gebracht door de directeur en de ingenieurs van het KBIVB

J.-P. Vandergeten, André Wauters, Barbara Manderyck, Françoise Vancutsem & Ronald Euben

Terugblik op het jaar 2017

Eind maart was, afhankelijk van de streek, 50 tot 80% van de oppervlakte gezaaid. Het droge en koude weer heeft de onkruidbestrijding niet vergemakkelijkt. Afgeharde onkruiden en gespreide

opkomsten als gevolg van de stijgende temperatuur vanaf de tweede decade van mei vergden aanpassingen in de onkruidbestrijding. Augustus werd gekenmerkt door een uitzonderlijke toename van de dagelijkse suikeropbrengst. De ziekten verschenen iets later dan vorig jaar, met een dominantie van roest en cercospora. Hun ontwikkeling werd begunstigd door een najaar met hoge gemiddelde temperaturen. De rooi verliep over het algemeen in zeer goede omstandigheden.

Het jaar 2017 werd vooral gekenmerkt door droge omstandigheden. Ondanks deze omstandigheden is de bietenproductie hoog. Nogmaals heeft België en zijn bietensector aangetoond dat het zeer hoge opbrengsten kan bereiken zonder dat irrigatie noodzakelijk is.

Hoewel 2017 zeer positieve resultaten behaalde inzake opbrengst, staat de Belgische bietensector voor belangrijke uitdagingen.

De liberalisering van de suikermarkt en maatschappelijke veranderingen dwingen ons allemaal om te evolueren. De opbrengsten zullen moeten blijven groeien en de verliezen moeten tot een minimum beperkt worden.

De pistes die we moeten volgen om onze doelen te bereiken: de beste rassen kiezen in functie van de situatie (toleranties en resistenties), de gewasbescherming aanpassen aan de uitdagingen op milieugebied, rooien en leveren van het gehele opbrengstpotentieel, optimaal valoriseren van de nevenproducten en nieuwe technologieën selecteren die mogelijkheden voor optimalisering in de toekomst kunnen bieden.

Rassen & Zaad

Onderzoekers zijn het erover eens dat rassen verantwoordelijk zijn voor 50% van de stijging van de opbrengst. Afhankelijk van de situatie, zullen we kiezen voor klassieke rassen of rassen tolerant voor nematoden of rhizoctonia. De keuze zal zich vooral richten op bevestigde rassen en een deel van de oppervlakte zal worden ingezaaid met nieuwigheden. Maar de resistentie van de rassen tegen bladziekten wordt essentieel om een optimale opbrengst tegen de laagste kosten te bereiken. De oordeelkundige keuze van de rassen in functie van zijn teeltomstandigheden is dus een noodzaak.

De controle van zaden is routine, maar is een noodzaak om de kwaliteit ervan te waarborgen. De bemonstering gebeurt op commerciële loten opgeslagen in de fabriek en vóór distributie aan de planters. Deze monsters worden ook gebruikt voor de aanleg van de rassenproeven. Rechtstreeks gezaaid op afstand, geven de Belgische proeven een « reëel » beeld van de prestatie van de rassen in onze teeltomstandigheden.

Momenteel zijn alle rassen tolerant voor rhizomanie. Maar zoals het geval is voor alle virussen, zal het rhizomanievirus in de loop van de tijd veranderen. Wat zijn de risico's voor de biet bij ons?

Gewasbescherming

De druk op de gewasbeschermingsmiddelen is zeer groot en zal opnieuw leiden tot een sterke afname van de beschikbare actieve stoffen, door verlagingen van de toegelaten dosissen en het schrappen van gehele families van producten. Tegelijkertijd zijn er steeds meer gevallen van resistente insecten, ziekten en eveneens onkruiden. Deze gevallen vereisen het gecombineerd toepassen van meerdere families van gewasbeschermingsproducten samen met het inzetten van niet-chemische bestrijdingsmiddelen die verdere ontwikkeling behoeven. Om schadelijke insecten en ziekten het hoofd te kunnen bieden, zal men ook de resistenties - toleranties van de bieten moeten versterken. In 30 jaar tijd werden de hoeveelheden gewasbeschermingsmiddelen gedeeld door een factor drie. De belangrijkste gewasbeschermingsmiddelen gebruikt in de bieten zijn

herbiciden. Als we deze hoeveelheden willen verminderen, is het essentieel om mechanische bestrijding en chemische bestrijding te combineren. Deze zijn ook een noodzaak om de resistentie van onkruiden te bestrijden. De stopzetting van de neonicotinoïden zou een terugkeer betekenen van de virale vergelingsziekte met opbrengstverliezen die de biet niet-competitief zouden maken! Het is duidelijk dat in de komende jaren ons grote uitdagingen wat betreft gewasbescherming te wachten staan!

De waarschuwingdienst

Het KBIVB heeft al 20 jaar een waarschuwingdienst gebaseerd op wekelijkse waarnemingen uitgevoerd in een netwerk van velden, verspreid over de hele bietenregio. Dankzij de belangrijke activiteit, worden de landbouwers geïnformeerd over de evolutie van de teelt, maar vooral over de evolutie van de ziekten en plagen van de teelt en de noodzaak om in te grijpen wanneer de specifieke drempel van economische schade (gedefinieerd voor een bepaalde ziekte of plaag) bereikt wordt.

Sinds 2006 zijn de netwerken van waarnemingsvelden uitgebreid dankzij de samenwerking met PIBO (Tongeren) en CPL-Végémar (Waremmé), maar vooral dankzij het vrijwilligerswerk van talrijke planters en andere technici van de biet en/of cichorei.

Deze activiteit past perfect in het kader van het « IPM Management - Integrated Pest Management » en in het « Vegaplan ».

De bewaring van bieten

Het vergroten van het concurrentievermogen betekent ook het beperken van de verliezen bij de rooi en de bewaring in bietenhoppen. Inderdaad, langere campagnes resulteren in langere bewaring van bieten. Voor de roomachines moet men zoeken naar een goed compromis van afstelling om een lage grondtarra en een aanvaardbaar gehalte wortelschade te bekomen, om zo een langdurige bewaring te waarborgen en suikerverliezen te beperken.

Het KBIVB onderzoekt alle pistes voor een betere beoordeling van de bewaarbaarheid van de bietenwortels.

De planters van de Tiense Suikerraffinaderij hebben voor de eerste keer hele bieten geleverd. Het KBIVB bestudeert sinds enkele jaren de technieken van micro-ontkopping en hun impact op de bewaring. De studies worden voortgezet met verschillende systemen voorgesteld door de constructeurs.

De valorisatie van perspulp

De pulp is een belangrijk deel van de rentabiliteit van de bieten. De valorisatie van de perspulp is daarom essentieel. In het verleden is er veel werk verricht op de techniek van inkuiling en op de voedingswaarde van pulp. Deze gegevens werden de afgelopen jaren aangevuld met onderzoek naar een optimaal gebruik van perspulp in de voedingsrantsoenen van dieren.

Nieuwe technologieën

Wat zijn de vooruitzichten op het gebied van nieuwe technologieën die ons aangeboden worden (sensoren, drones, big data, mechanische onkruidbestrijding, robots, ...)? Wat zijn de mogelijke toepassingen in bieten? Waar staan we met het KBIVB?

09/01 van 09u00 tot 12u00 - NINOVE

Deel bieten in de voormiddag

samen met Dep. Landbouw & Visserij,
« Het Kellenhof », Ninoofsesteenweg 10,
9402 Ninove (Meerbeke)

10/01 van 19u00 tot 22u00 - TONGEREN

« Vergaderzaal PIBO-Campus »,
Sint-Truidersteenweg 323, 3700 Tongeren

16/01 van 13u30 tot 17u00 - BIERBEEK

Deel bieten in de namiddag

samen met Dep. Landbouw & Visserij,
« Zaal De Borre », Speelpleinstraat 10,
3360 Bierbeek

23/01 van 19u30 tot 23u00 - LEKE

« Hof ter Molen », Kruiskalsijdestraat 7,
8600 Leke

24/01 van 19u30 tot 23u00 - VICHTE

« Salons Rembrandt », Oudenaardestraat 2,
8570 Anzegem

Programma

Terugblik op het jaar

door directeur J.-P. Vandergeten

Rassen & zaad

Kwaliteitscontrole van de zaden door het KBIVB
Opwaarderen van de rassenresistentie: meer dan ooit een noodzaak

De veranderingen in het rhizomanievirus: een bedreiging?

Gewasbescherming

Hoe zit het met de anti-driftdoppen?
Resistente uitstaande melde verplicht ons te evolueren
Mogelijkheden van mechanische onkruidbestrijding
Update bladziekten
Kunnen we beschermen tegen virale vergelingsziekte?

De waarschuwingdienst

Structuur en werking
Wat kunnen we ervan verwachten?

Mechanisatie, bewaring & nevenproducten

De balans van de proeven op machines
Wat kunnen we verwachten van de nieuwe technologieën?
Gevolgen van verwondigen en wortelziekten op de bewaring
Perspulp: een product met een hoge voedingswaarde

* **Fytolientie**: Deze bijeenkomsten zullen in aanmerking genomen worden voor de fytolientie onder voorbehoud van de aanvaarding van de dossiers en het programma van de vergadering door de overheid. Gelieve uw identiteitskaart mee te brengen.

DEELNAME IS GRATIS
Inschrijven is niet verplicht